

پاش زیاتر له سى دەیه خەباتى ھێزە سیاسییەکانى کوردستانى رۆژھەلات له سەردەمى دەسەڵتدارى کۆمارى ئىسلامى، کۆمەلە و حیزبى دیمۆكرات له دووئوتى راگەیاندىكى ھاوبەشدا، ھەوالى چۆنیەتى بە ئاکام گەشتن و ئىمزا کردنى رېككەوتنامە يەكى ھاوبەش و گرینگ، بە رای گشتى و کۆمەلگای کوردستان رادەگەینن. دەقى راگەیاندن و رېكەوتنامە ھاوبەشەكە كە نوسخە يەكیشى بۆ مالىپەرى ئاسۆى رۆژ نێردراو، بەم جۆرەى خوارەوہیە:

راگە يەندراوى ھاوبەش

له درێژەى دیدارو دانىشتنە ھاوبەشەکانى حیزبى دیمۆكراتى کوردستانى ئێران و کۆمەلەى شۆرشگێرى زەحمەتکێشانى کوردستانى ئێران بۆ باسو لێكدانەوہو توتوتى کردنى پرسە گرینگەکانى ناوچەو پێوہندیدار بە مەسەلەى ئێران بە گشتى و کوردستان بە تايبەتى، ھەرۆھە ھاوبەشەکانى باسەکان بۆ گەلەلە کردنى رېككەوتنامە يەكى ھاوبەش بۆ ھاوکارى و ھاودەنگى نێوانیان كە ماوہیەك بوو له لایەن ھەيئەتى راسپێردراوى ھەردوو لاوہ كارى بۆ دەكرا، رۆژى سى شەممە رېكەوتى 31ى گەلاوێژى 1391ى ھەتاوى بەرامبەر بە 21ى ئووتى 2012ى زاینى، ھەيئەتێكى رېبەرى ھەر دوولا له بنكەى دەفتەرى سیاسى حیزبى دیمۆكرات بە سەرپەرەستى بەرێزان عەبدوللای موھتەدى سكرتێرى گشتى کۆمەلە و مستەفای ھىجرى سكرتێرى گشتى حیزبى دیمۆكرات كۆبوونەوہ.

دوو ھەيئەت له دانىشتێكى 5 ساعەتى دا وێرای باسو له پرسە گرینگەکان، بارودۆخى ئێران و ناوچەو کوردستان، باسەکانى پێشوویان لەسەر گەلەلەى رېككەوتنامە بۆ ھاوکارى نێوانیان درێژە داو بەم شێوہیە ئەو رەوتەیان بە ئاکامى كۆتايى گەیاندى رېككەوتنامەكە له لایەن بەرێز كاك مستەفای ھىجرى و بەرێز كاك عەبدوللای موھتەدى وە واژۆ كرا.

ههروهها ههردوو لا هیوایان خواست که نیوهپرۆکی ئەو ریککهوتننامهیه زه مینهخۆشکه ر بی بۆ هاوکاری به رینتری هیزه سیاسی بهکانی کوردستانی ئێران.

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران

کۆمهلهی شۆرشگێری زهحمه تکپشانی کوردستانی ئێران

31/5/1391 ی ههتاوی

دهقی ریککهوتننامهی نیوان کۆمهلهی شۆرشگێری زهحمه تکپشانی کوردستانی ئێران و حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران بهم شیوهیهیه:

ریککهوتننامهی هاوبهش

ئهم ریککهوتننامه له نیوان حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و کۆمهلهی شۆرشگێری زهحمه تکپشانی کوردستانی ئێران ئیمزا دهکری و لهوه بهدواوه له هه ر جیگایهکی ئهم ریککهوتننامهیهدا کۆمهله و حیزبی دیموکرات دی مه بهست له و دوو ریکخراوهیه.

پیشهکی:

بزووتنهوهی رزگاربخوازانهی گهلی کورد له کوردستانی ئێران، سالانێکی زۆره که قوناغه جیاوازهکانی خهباتی پر هه وراز و نشیوی خۆی تیپه ر کردوو. بهرهنگاریی نهتهوهیی و قوربانی دان و شههیدبوونی ههزاران رۆلهی فیداکار له پیناو سهلماندنی شوناس و مافه سیاسییهکانی نهتهوهی کورد که له سهرووی هه موویانهوه دهسته بهر کردنی مافی دیاریکردنی چاره نووسه، راستییهکی حاشا هه لنه گره .

بۆ خهباتی گهلی کورد له سهردهمی ئیستا و له م بارودۆخه دا، هه م ئالوگۆره جیاوازهکانی جیهان و هه م ئالوگۆرهکانی ئهم دواییانهی رۆژه لاتی ناوه راست، ههروهها هاوسهنگی زله پیزهکان و هاوکپشه نوپیهکانی ئهم پانتاییه، زیاتر له هه میشه بواری بۆ هینانه ئارای و بسته نهتهوهیهکانی گهلی کورد و پێداگریی زیاتر له سه ر مافهکانی له ئاستی جیهانیدا ره خساندوو ه .

باھۇزى گۇرانخووزى و ديموكراسيخووزى جەماوهرى لە ناوچەى رۇژھەلەتى ناوہراست، بەھيزتر لە ھەركايتىك، كۆلەكەى دىكتاتورىيەكانى بەرەو رووخان پالناوہ. درەنگ يان زوو دىكتاتورىيە كۆمارى ئىسلامى، بە بەردەوام بوونى خەباتى كۆمەلانى خەلك و ئىرادەى قايمى تېكۆشەرانى رىگاي نازادى، لە ولاتى ئىرانىش ئاسۆپەكى جگە لە پەرەسەندى قەيرانى فرە رەھەندى ئابوورى و سياسى و رۇيشتنى بەرەو رووخانى يەكجارەكى بۇ بەدى ناكريت.

ئۇيۇزىسيونى ئىران و گروپ و لاپەنە نەپارەكانى كۆمارى ئىسلامى لە دەرەوہى ولات، لە دوو سى سالى رابوردودا، بەدواى سەرھەلەدان و شكستى بزووتنەوہى سەوز لە ئىران، دەورىكى نوئ لە دىالوگ و دانىشتنى ھاوبەش و چالاكيات دەست پىكردووه. لەم نېوہدا سەرەراى جياووزى روانگە و بىرورا، ھەندىك لىك تىگەيشتنى زياتر و نزيك بوونەوہ تىياندا لە چاو رابردوو ھاوتە ئاراوہ و بىرۆكەى يەكگرتن و چەشنىك ھەولەدان بۇ پىكەپىنانى بەرەى دىموكراسيخووزى بە دروشمى گۇرانى رۇيم زياتر لە پىشوو لاپەنگرى پەيدا كرددووه.

حيزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران و كۆمەلەى شۇرشگىرى زەحمەتكىشانى كوردستانى ئىران، وەك دوو ھيزى بە ئەزموون كە لەم ماوہدا لەسەر كۆمەللىك پرسى گرىنگ ھاوكارى و كارى ھاوبەشيان بە ئەنجام گەياندووه، لە درىژەى رەوتى روو لەگەشەى ئەم لىك نزيك بوون و ھاوكارىيانەدا ھەردوولا لە سەر ئەو پرواين كە لە ھەلومەرجىكى وەھادا، رىككەوتن لەسەر كۆمەللىك خالى بنەرەتى ھاوبەش لە دوو توپى ئەم گەلەلەپەدا پىويستىيەكى حاشاھەلنەگرە. ئەم پلاتفورمە ھاوبەشە وەك سەرەكىتيرىن ئەچىنداى سياسى لە ھەمبەر ئالۇگۇرە سياسىيەكانى ئەم سەردەمە لە راستىدا گوزارش لە چەشنىك ھاوپەيمانى لە نىوان ئەم دوو ھيزەدا دەكات.

ئەم رىككەوتننامە ھاوبەشە كە لە لاپەن رىبەرىيە ھەر دوو حيزبەوہ پەسەند كراوہ، بناغەپەك بۇ كارى ھاوبەشى ھەردوو لاپەن لە بوارەكانى سياسى، دىپلۇماسى، راگەياندن و ھتد... دادەرئىزى. لە ھەمان كاتدا بنەمايەكە بۇ تىكۆشانى ھاوبەش بۇ پەرەپىندانى ئەم رىككەوتننامەيە و بەدىپىنانى ھاوكارى زياتر لە نىوان باقى ھيزەكانى كوردستانى ئىران.

(الف) بنەما گشتىيەكان:

1-ھەردوولاپەن لە سەر ئەو باوہرەن بە بى رووخانى رۇيمى كۆمارى ئىسلامى بە دىھاتنى ديموكراسى و مافە نەتەوہىيەكانى گەلانى ئىران و بە تايبەت گەلى كورد دەستەبەر نابى. ھەرۋەھا لەو پروايدان كە نىزامى سياسىيە داھاتووى ئىران پىويستە سىستەمىكى سىكۇلارى ديموكراتىكى فېدرال يىت، بۇيە پىويستە ھەر دوو لاپەن لە كۆرۈ كۆبوونەوہكان لەگەل ئۇيۇزىسيونى ئىرانى و دەرەوہ لەسەر ئەم خالانە پىداگر بن.

2-كۆمەلە و حيزبى دىموكرات پرواى تەواويان بە ھەلېزاردنى نازادانەى سياسى لە لاپەن خەلكى كوردستانەوہ ھەيە و لە وەھا ھەلېزاردنىكدا بىشك سىندووقەكانى دەنگدان بە سەرەكىتيرىن سەرچاوہى مەشروعىيەتى ھەموو ھيزىكى سياسى لە كوردستان و بە بنەمايەكى سەرەكىي دىموكراتىزە كردنى كۆمەلگاي نازاد و سەرەستى دەزانن.

3- ھەر دوو لا پروای تەواویان بە جیایی دین لە دەولەت ھەپە و لەو پروایەدان کە حوکمپرانى دواړوژى کوردستان و یاسای بنەرەتى ولات لەسەر بنەمای پرەنسیپەکانى دیموکراسى و جارنامەى جیھانىی مافى مرؤف و مافە سیاسى و نەتەوہیپەکانى خەلکى کوردستان دابنریت. ھەرەھا ئازادىی ئایین و بیروباوہرە جیاوازەکان لە کوردستان بە مافىکى رەوا و حاشاھەلنەگرى ھەموو دانیشتونى کوردستان دەزانن .

4- ھەر دوو لا پىداگرى لەسەر یەکسانى تەواوى مافەکانى ژنان لەگەلا پیاوان لە ھەموو بوارەکانى سیاسى، کۆمەلایەتى، ئابوورى، فەرھەنگى، بنەمالەپى و ھتد لە کۆمەلگادا دەکەن و خویان بە پارىزەرى یاسای پىشکەوتنخوازنە و مودىرن و ئینسانى لەو بوارەدا دەزانن و بۆ چەسپاندنى تىدەکۆشن.

5- کۆمەلە و حیزبى دیموکرات خویان بە پارىزەرى ئازادى رادەرپىرن، ئازادى نووسىن، ئازادى رۆژنامەگەرپى سەرپەخۆ، ئازادى دروست کردنى رىکخراوى سیاسى، ئازادى دامەزراندنى رىکخراوہگەلى مەدەنى و سىنفى وەکوو رىکخراوہى کرىکاران، ژنان، خويندکاران، لاوان، موعەلیمان و ھتد دەزانن و پىشتگرپى تەواویى یاسایى لە کۆمەلگادا لىدەکەن.

6- ھەر دوو لا پىشتگرپى و پابەند بوونى خویان بە دادپەرورەپى کۆمەلایەتى و پاراستنى ژینگەى کوردستان و گونجاندنى ئەو بابەتانە لە یاسای بنەرەتیدا رادەگەپەن .

7- ھەر دوو لا پابەند بوونى خویان بە چارەسەر کردنى کىشە و گرتە سیاسىپەکانى نىوانیان لەرىگەى دىالوگ و بەشپوہى سیاسى و ھىمنانە و دوور لە ھەر چەشنە توندوتىزىپەك دەردەپىرن. ھەر وەھا ئەم شپووازەش لەنىوان سەرچەمى ھىزە سیاسىپەکانى کوردستان بەپىوپیست دەزانن و بۆ چەسپاندنى ئەو پرەنسیپە لە پانتاپى ھەموو کوردستان تىدەکۆشن.

8- حیزبى دیموکرات و کۆمەلە فیدرالیزمى نەتەوہپى _جوغرافىایى وەك دروشمى سەرەكى و بەرنامەى سیاسىپى خویان بۆ چارەسەر کردنى ستەمى نەتەوہپى لە کوردستان ھەلباردووہ و خویان بە ئالاهەلگرى ئەم دروشمە دەزانن و کارى ھاوہەش بۆ چەسپاندنى دەکەن.

9- ئەم رىککەوتنە پرەنسىپى سەرپەخویى سیاسى، رىکخراوہپى، دىپلۆماسى و راگەپاندنى ھىچکام لەم دوو لایەنە خەوشدار ناکات، بەلکىو ھەولا دەدات کە ھاودەنگى و ھاوناھەنگى لە نىوانیاندا لە پىناو ئامانجە ھاوہەشەکان کە لەم پلاتفۆرمەدا ھاتووہ دەستەبەر بکات.

ب) ئەرکەکانى پىش ئال وگۆرى سیاسى و رووخانى رىژىم

1- ناساندنى كېشەكان و خواستەكانى گەلى كورد لە كوردستانى ئېران بە كۆمەلگەى نېونەتەوھىي و دەستەبەر كردنى پشتىوانىيى سياسى بۇ بزوتنەوھى رزگاربخوازانەى گەلى كورد، بۇ وېنە رېكخستنى چالاكىي ديپلوماتىكى ھاوبەش لە ئاستى جىھانى و سەردانى ناوھندە نېونەتەوھىيەكان بەم مەبەستە.

2- بەشدارى كردن يان نەكردنى ھاوبەش لەگەل ھېزەكانى ئۆپوزىسيۆنى ئېرانى بە ھەماھەنگى و راوئىزى پېشوو و پېداگرى لە سەر ماف و داوکاریيەكانى خەلكى كوردستان بە ئامانجى بەھېزكردنى پېگەى كورد لە رېگەى ھەلۆپىستى ھاوبەش لە كۆنفرانس و سېمىنارە جياوازەكان و ھەماھەنگى لەم بوارەدا، پېداگرى كردنى ھەر دوولايەن لە سەر دروشمى فېدرالىزم وەك رېگەچارەى پرسى نەتەوھەكانى ئېران لە نېو گوتارە جياوازەكانى ئۆپوزىسيۆنى ئېران و كەسايەتییە نەيارەكانى كۆمارى ئىسلامى. بەھېز كردنى ھەلۆپىستى ھاوبەش و گوتارى پېشكەوتنخوازانەى نەتەوھىي لە كۆنگرەى نەتەوھەكانى ئېرانى فېدرال و پاراستنى ئەم رېكخراوہ و ناساندنى بە راي گشتى جىھان، ھەولدان بۇ دەرشتنى سياسەتتىكى ھاوبەش لە ئاست ئۆپوزىسيۆنى ئېرانى كە دەريرى پرنسپپە ئەساسىيەكانى جوولانەوھى مىللى _ دېموكراتىكى خەلكى كوردستان و ...بى.

3- ھەردووڪ لا پشتىوانى لە خەباتى رەواى گەلى كورد لە ھەموو پارچەكانى كوردستان دەكەن و ھاوكات لە سەر ئەو پرواين كە ھەر چەشنە دەستتېوردانى پارچەيەك لە پارچەكانى ديكە سياسەتتىكى نەگونجاو و زيانبارە . ھەر لەم ئاراستەيەدا بۇ پتەوكردنى پەيوەندى و دەستەبەركردنى جېگە وپېگەيەكى شياوتر بۇ كوردى رۆژھەلات و رەچاوكردنى سياسەتتىكى ھاوبەش، بە پېى پېويست دانىشتنى ھاوبەش لەگەل حكومەتى ھەرئېم وھېزە سياسىيەكان لە ھەرئېمى كوردستان بەرئوہ دەبەن .

4- كۆمەلە وھيزىي دېمۆكرات تەبايى وپەكيزى نەتەوھىي لە كوردستانى ئېران و پتەوكردنى ھاوخەباتى لە نېوان ھېزە سياسىيە كانى كوردستانى ئېران بە ئەركى سەرشانى خۇيان دەزانن و بۇ ديتنەوھى رېگاچارەى گونجاو بە مەبەستى لابردنى كوسپەكانى سەر رېگاي يەكيزى ھەول دەدەن .

5- ھەردووولا كۆكن لە سەر ئەوھى ھاوكارى دوو قۆلى نېوانيان پەرەپېدەن وپتەوترى بكەن. لەم پېناوھدا ھاوكارى لە نېوان ئۆرگانەكانى پەيوەنديدارى ھەردووولا لە بوارى راگەياندن ، بلاوكردنەوھى بەياننامەى ھاوبەش لە سەر روداوہ سياسىيە گرېنگەكان و كارى ھاوبەش بۇ لە قاودانى سياسەتە دژى گەلييەكانى رېژىمى كۆمارى ئىسلامى يان ھەر حەرەكەتتىكى مەدەنى و سياسى، بە شېوھەيەكى رېك وپېك ھەنگاوى بەكردەوہ ھەلدەگرن.

سكرتېرى گشتى كۆمهلهى شۆرشگىرى زهحه تكيشانى كوردستانى ئېران

عه بدوللا موهتهدى

سكرتېرى گشتى حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئېران

مستهفا هيچرى

گه لاويزى 1391ى ههتاوى، ئووتى 2012ى زائىنى

www.peshmergekan.com